

Zespół bólowy po mastektomii – retrospektywne badanie kohortowe

A retrospective cohort study of post mastectomy pain syndrome
Pain 1999 Oct; 83(1): 91–95

W. Cairns S. Smith, Di Bourne, Janet Squair, Dean O. Phillips, Alastair Chambers*
Department of Public Health and *Department of Anaesthetics, University of Aberdeen, Foresterhill, Aberdeen, UK

Abstract: Post mastectomy pain syndrome is a condition which can occur following breast surgery and has until recently been regarded as uncommon. Recent reports have suggested that it may affect 20% or more of women following mastectomy. The symptoms are distressing and may be difficult to treat however treatment for neuropathic pain can be successful. This paper reports a retrospective cohort of consecutive mastectomy cases over a six year period in one region of whom 511 survivors were traced and eligible for survey. A total of 408 completed a questionnaire survey which revealed that 175 (43%) had ever suffered from post mastectomy pain syndrome and 119 (29%) reported current symptoms although the majority were decreasing in intensity. A striking finding was the very high cumulative prevalence in younger women (65%) decreasing to 26% in the over 70 year group. The details of the onset, frequency and intensity of symptoms are described along with their natural history. The age effect on the frequency of the syndrome influences the marital status, employment status, housing, and educational status of those who report typical symptoms. Body weight and height are also associated with the frequency of post mastectomy pain syndrome. Relationship between the frequency of post mastectomy pain syndrome and radiotherapy, chemotherapy and the use of tamoxifen are difficult to unravel because of the combinations of pre and post operative treatments received confounded by age. The implications of a much higher frequency of post mastectomy pain are discussed with regard to management and counselling. The high frequency of the syndrome in the younger women is important and possible explanations are explored.

Keywords: Pain; Post mastectomy pain syndrome; Mastectomy, Breast surgery; Neuropathic pain

Streszczenie: Zespół bólowy po mastektomii może wystąpić po zabiegu chirurgicznym na sutku i do niedawna traktowany był jako schorzenie rzadkie. Ostatnie doniesienia sugerują jednak, że może on występować u 20 lub więcej procent kobiet po mastektomii. Dolegliwości są dokuczliwe i mogą być trudne do leczenia, jakkolwiek leczenie bólu neuropatycznego może być skuteczne. Praca ta przedstawia retrospektywną analizę grupy kobiet po mastektomii, operowanych w okresie sześciu lat, z których 511 uznano za kwalifikujące się do badania. 408 osób wypełniło kwestionariusz badania, z czego 175 (43%) podało, że w różnym okresie po zabiegu doświadczyło zespołu bólowego, a 119 (29%) zgłaszało aktualnie występujące dolegliwości, choć o mniejszym nasileniu. Uderzającym odkryciem było stwierdzenie skumulowanego występowania zespołu u 65% młodych kobiet, które zmniejszało się do 26% w grupie osób liczących ponad 70 lat. Opisano szczegóły dotyczące czasu wystąpienia dolegliwości, częstotliwości epizodów bólowych i ich nasilenia, oraz naturalną historię choroby. Wśród osób zgłaszających typowe dolegliwości wpływ wieku na częstość występowania zespołu jest modyfikowany przez stan cywilny, zatrudnienie, formę gospodarstwa domowego i wykształcenie. Waga i wzrost były również związane z częstością występowania zespołu bólowego po mastektomii. Zależności pomiędzy częstością występowania zespołu bólowego po mastektomii a radioterapią, chemioterapią i stosowaniem tamoksyfenu są trudne do wyjaśnienia ze względu na różne kombinacje leczenia przed- i pooperacyjnego, na co dodatkowo wpływ miał wiek. Omówiono implikacje znacznie wyższej niż spodziewana częstości

występowania tego zespołu dla prowadzenia porad i leczenia. Szczególnie ważna jest duża częstość występowania tego zespołu u młodych kobiet, rozważane są możliwe wyjaśnienia.

Słowa klucze: Ból; Zespół bólowy po mastektomii; Mastektomia; Zabiegi operacyjne na sutku; Ból neuropatyczny